



EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Liisa-Ly Pakosta

Justiits- ja digiminister
Justiitsministeerium
info@justdigi.ee
mai-liis.kullama@justdigi.ee

Teie 27.06.2025 nr 8-3/5573-1
Meie 25.08.2025 nr 1-8/25/14-1

Keskse teabe edastuse ja dokumentide kättetoimetamise tõhustamise lahenduse VTK

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta

Täname, et olete advokatuurile saatnud arvamuse avaldamiseks keskse teabe edastuse ja dokumentide kättetoimetamise tõhustamise lahenduse VTK.

Advokatuur hetkel põhjalikku arvamust VTK osas hetkel ei kujunda, kuid edastame võimaliku eelnõu tarbeks allolevad mõtted.

Nõustume, et keskse dokumentide kättetoimetamise võimaluse loomine on nii riigi kui ka üksikisikute huvides, sest see vähendab rahalist kulu ja loob õigusselgust. Samas ei arvesta VTK kättetoimetamisportaali jt sarnaste portaalide rakendamisega ilmnenud kitsaskohtadega. Lisaks dokumentide kättesaamisele on isikutele tehtud keeruliseks ka riigile dokumentide esitamine (vt Riigikohtu lahendit nr 3-23-462/20, pp 20.2-20.6.). Seetõttu peaks loodav lahendus olema mitte ainult dokumentide kättetoimetamise, vaid ka dokumentide esitamise lahendus ehk selle kaudu toimuks kogu mõlemapoolne suhtlus riigiga.

Soovi korral peaks isikul olema võimalik seadistada talle kätte toimetatud ja esitatud dokumentide elektroonilise ärakirja automaatne saatmine valitud e-posti aadressile ning saada digitempliga kinnitus dokumendi kättesaamise või esitamise kohta. Isikul, eriti füüsilisel isikul, kes ei saa mingil põhjusel kättetoimetamisportaali kasutada, peab olema hõlbus võimalus kas määrata dokumentide vastuvõtmiseks esindaja või nõuda dokumentide edastamist paberpostiga või anda nõusolek, et dokumendid edastatakse talle e-postiga ilma kättetoimetamise kinnitamise vajalikkuseta.

Põhjendatud näib lähenemine, et lahenduse proportsionaalsust hinnatakse konkreetse e-teenuse põhiselt. Hetkel on küll raske ette näha, millisel juhul saaks dokumendi vastuvõtmist lugeda sedavõrd koormavaks, et pidada piirangut avalike e-teenuste kättesaadavusele ebaproportsionaalseks, kuid selliseid olukordi ei saa siiski välistada.

Advokaadi kutsega seoses tekib küsimus seoses võimaliku topeltrolliga. Kas advokaadi poolt esindajana vastu võtmata dokument annab aluse piirata advokaadi kui eraisiku ligipääsu e-teenustele? Ehk kas on võimalik, et näiteks puhkusreisil viibiva advokaadi ligipääsu teatud e-teenusele piiratakse seetõttu, et ta puhkuse ajal pole esindajana menetluskohustusliku vastu

võtnud? Eelduslikult viivituse pikkus, mis piirangule aluse annab, on küll pikem, kui eeltooduga seonduv õigustatud viivitus, kuid see küsimus vajaks sellelegi poolest tähelepanu. Seejuures ei pruugi küsimus puudutada ainult advokaate. Antud küsimuse osas oleme tänulikud, kui saame teie tagasiside.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Imbi Jürgen
Esimees

Merit Aavekukk-Tamm 6979 253
merit.aavekukk-tamm@advokatuur.ee